

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ &
ΔΥΤΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Ταχ. Δ/ση: ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 24,
ΠΑΤΡΑ 26221

ΤΗΛ.: 2610222377, 2610621346

ΦΑΞ: 2610222377

Ηλεκτρ. Δ/ση: <http://geoteepel.gr>

e-mail: geotepel@otenet.gr

Πληροφ.: Σ. Λαμπρόπουλος,
Σ. Σπυρόπουλος

Πάτρα 13.9.2011

Αριθμ. Πρωτ.: 452

ΠΡΟΣ

Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Περιφερειάρχη Πελοποννήσου
2. Περιφερειάρχη Δυτ. Ελλάδας
3. Δήμο Κορινθίων
4. Δήμο Επιδαύρου

ΘΕΜΑ: «Παρατηρήσεις επί του ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών για την περιφέρεια του Παραρτήματος ΓΕΩΤ.Ε.Ε.»

ΣΧΕΤ:

Σας αποστέλλουμε παρατηρήσεις σχετικά με το ειδικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών.

A. ΓΕΝΙΚΑ

Πρέπει να αναφερθεί πως το εν λόγω χωροταξικό αποτελεί μια καινοτομία στον χώρο της πρωτογενούς παραγωγής και είναι μια προσπάθεια η οποία πρέπει να συνεχιστεί και στους άλλους κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής όπως η γεωργία και η κτηνοτροφία. Το εν λόγω χωροταξικό έρχεται να θέσει κανόνες στην δημιουργία μονάδων υδατοκαλλιέργειας σε μια «θαλασσινή» χώρα, πρέπει λοιπόν να χαιρετιστεί σαν προσπάθεια. Το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί ότι η θωράκιση της πρωτογενούς παραγωγής στην χώρα μας πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας. Αυτό άλλωστε προκύπτει και από το γενικό χωροταξικό πλαίσιο της χώρας μας το οποίο αναφέρεται στην ανάγκη προστασίας της πρωτογενούς παραγωγής (γη υψηλής γεωργικής

παραγωγικότητας κ.α.). Ασφαλώς η οικιστική ανάπτυξη της χώρας έχει αποτελέσει προτεραιότητα από την δεκαετία του 1960, θα πρέπει όμως κάποτε να αποφασίσουμε στην χώρα μας ότι εκτός από αυτήν την οικιστική ανάπτυξη χρειαζόμαστε και πραγματική παραγωγή, εξαγωγές και αυτάρκεια.

Κάποιες γενικές παρατηρήσεις σε σχέση με το υπό εξέταση χωροταξικό είναι οι ακόλουθες:

1. Ο προσδιορισμός της δυναμικότητας των μονάδων πρέπει να γίνεται με βάση την επίδραση των μονάδων η οποία σχετίζεται άμεσα με τα χαρακτηριστικά του χώρου εγκατάστασης. Πρέπει επομένως να δοθούν συγκεκριμένες μελέτες από τα στοιχεία των οποίων θα προκύπτει ότι οι προτεινόμενες δυναμικότητες έχουν επιστημονικό έρεισμα, σύμφωνα και με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 5 περί καθορισμού Π.Α.Υ. Επιπλέον, ενώ στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος αναφέρεται η προτεινόμενη δυναμικότητα των μονάδων υδατοκαλλιέργειας ανά περιοχή, πουθενά δεν αναφέρεται η δυναμικότητα των ήδη υπάρχοντων μονάδων. Και φυσικά πουθενά στην Κ.Υ.Α. δεν αναφέρεται τι θα συμβεί αν η υπάρχουσα δυναμικότητα υπερβαίνει την προτεινόμενη. Θα ζητηθεί η μετεγκατάσταση των μονάδων ή η μείωση της δυναμικότητάς τους;
2. Δεν δίνονται στοιχεία για την αφετηρία μέτρησης των αποστάσεων από άλλες δραστηριότητες, σύμφωνα με το άρθρο 7 της υπό εξέταση Κ.Υ.Α.
3. Οι ζώνες χωροθέτησης δεν προσδιορίζονται με ακρίβεια στους χάρτες που συνοδεύουν το χωροταξικό (γεωγραφικές συντεταγμένες) με αποτέλεσμα να υπάρχει η δυνατότητα διαφορετικών ερμηνειών μελλοντικά οι οποίες με την σειρά τους μπορεί να αποτελέσουν εφιαλτήριο για την αύξηση της δυναμικότητας
4. Η χωροθέτηση πρέπει να γίνει με την σκέψη ότι η θάλασσα και ο αιγιαλός αποτελούν ευπαθή οικοσυστήματα που απολαμβάνουν Συνταγματικής προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 24 αλλά και με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΣΕΩΝ

Από το σημείο αυτό και πέρα και όσον αφορά στην περιφέρεια του Παραρτήματός μας θα πρέπει να παρατηρήσουμε τα παρακάτω σχετικά με την χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και τις περιοχές που προτείνονται:

- Στα ανατολικά και συγκεκριμένα στον Σαρωνικό και στον Αργολικό κόλπο.
- 1. Για την χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. θα πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι απόψεις των τοπικών φορέων της κάθε περιοχής προκειμένου να υπάρχει εικόνα για το ποια δραστηριότητα προκρίνει η κάθε τοπική κοινωνία. Στην προκειμένη περίπτωση έχουμε αποφάσεις Δημοτικών Συμβουλίων όπως της Επιδαύρου και Κορίνθου σχετικά με την λειτουργία υδατοκαλλιέργειών στην περιοχή τους οι οποίες δεν φαίνεται να ελήφθησαν υπόψη στην εκπόνηση του χωροταξικού και στις οποίες γίνεται σαφής αναφορά σε συγκρουόμενες

δραστηριότητες αλλά και στις εκτεταμένες αρχαιότητες της περιοχής. Οι απόψεις και οι αποφάσεις αυτές πρέπει να συνυπολογιστούν

2. Όσον αφορά στην περίπτωση χωροθέτησης Π.Ο.Α.Υ. στα ύδατα του Σαρωνικού πρέπει να αναφερθεί ότι είναι ένας κόλπος με ιδιαίτερη περιβαλλοντική πίεση αφού περίξ αυτού και κυρίως στην περιοχή της Αττικής λειτουργούν πολλές διαφορετικές και επιβαρυντικές δραστηριότητες όπως διωλιστήρια, Χ.Υ.Τ.Α. Φυλής, πρώην Χ.Α.Δ.Α., χαλυβουργίες κ.α. Από τις παραπάνω δραστηριότητες υπάρχει τεκμηριωμένη επιβάρυνση των νερών (διαρροές στραγγιδιών από Χ.Υ.Τ.Α. Άνω Λιοσίων, πετρελαιοειδή στην λίμνη Κουμουνδούρου κ.α.). Θα πρέπει επομένως η χωροθέτηση μονάδων παραγωγής τροφίμων να γίνει με βάση λεπτομερείς μελέτες (βυθού, θαλασσιών ρευμάτων κ.α.) που θα αποδεικνύουν την ασφάλεια των μονάδων παραγωγής και επιπλέον δεν θα συμβάλλουν στην περαιτέρω περιβαλλοντική υποβάθμιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος, κάτι το οποίο δεν γνωρίζουμε αν έχει προηγηθεί της εκπόνησης του παρόντος σχεδίου
3. Εφόσον αναφερόμαστε σε μια διαμορφωμένη κατάσταση όπου η πολιτεία επέτρεψε να αναπτυχθούν συγκρουόμενες δραστηριότητες θα πρέπει να βρεθούν τρόποι συνύπαρξης αυτών για όσο διάστημα απαιτηθεί (υδατοκαλλιέργειες, παράκτια αλιεία, τουρισμός και αναψυχή) είτε με μέτρα μείωσης της οπτικής όχλησης, είτε με πρόνοια ώστε να μην αυξηθούν οι δυναμικότητες των ήδη υπαρχόντων μονάδων και να μην δημιουργηθούν νέες. Ειδικά για την περιοχή του Δυτικού Σαρωνικού αλλά και πιο συγκεκριμένα στον όρμο Βουρλιά και στην περιοχή της Νήσου Πλατειάς πρέπει να ληφθούν μέτρα για την χρήση κλωβών ανοιχτής θαλάσσης ή βυθιζόμενων ιχθυοκλωβών οι οποίοι βέβαια έχουν πολύ μεγαλύτερο κόστος και αποφεύγονται κατά κόρον από τις εταιρίες υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον προτείνονται υποχρεωτικές εκτεταμένες δενδροφυτεύσεις περίξ των συνοδών εγκαταστάσεων των μονάδων αυτών.
4. Επίσης στο χωροταξικό δεν έχουν αποτυπωθεί τα προβλήματα που έχουν προκύψει στους όρμους Κόρφου και Σελόντα στην περιοχή της Κορινθίας και μάλιστα δεν έχει αναφερθεί τίποτα επ' αυτού στην Κ.Υ.Α. καθώς σύμφωνα και με μελέτη του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. υπάρχει πρόβλημα ρύπανσης των υδάτων στην εν λόγω περιοχή που οφείλεται στις ήδη υπάρχουσες μονάδες και δημιουργεί προβλήματα στην τοπική κοινωνία σε μια περιοχή με αυξημένο τουριστικό ενδιαφέρον

Κατόπιν των παραπάνω το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την αποδοχή δημιουργίας ζωνών Π.Ο.Α.Υ. στις περιοχές αυτές με τον τρόπο που εμφανίζονται στο υπό εξέταση χωροταξικό

- Όσον αφορά στις ζώνες της προτεινόμενης Π.Ο.Α.Υ. Αρκαδίας εκεί το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί πως μπορεί να πληρούνται οι περιβαλλοντικοί και άλλοι όροι για την χωροθέτηση

υδατοκαλλιεργειών με μειωμένες μάλιστα, σύμφωνα με την πρόταση, δυναμικότητες αλλά και πάλι με το όρο ότι οι χωροθετήσεις αυτές θα αποτυπωθούν στα τοπικά Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Α.Α.Π.

Σε κάθε περίπτωση και όπου τελικά προκρίνεται η χωροθέτηση υδατοκαλλιεργειών, πρέπει να προβλέπονται εκτεταμένα συνοδά έργα στις περιοχές Ο.Α.Υ. και στο χερσαίο κομμάτι αυτών προκειμένου να διατηρείται η αξία της γης ως προοριζόμενης για ανάπτυξη του κλάδου μεταποίησης. Για όλα τα παραπάνω πρέπει να προβλέπονται κίνητρα κατά τα πρότυπα των βιομηχανικών περιοχών

- Σχετικά με την πρόταση για την χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. Μεσσηνίας θα πρέπει να αναφερθεί ότι αυτήν την στιγμή υπάρχει στην περιοχή σημειακή μονάδα χαμηλής δυναμικότητας (στην Γιάλοβα Νήσος Σαπιέντζα) η οποία λειτουργεί χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα. Στην προκειμένη περίπτωση η υπάρχουσα μονάδα θα πρέπει να αποτυπωθεί χωροταξικά και να αποφευχθεί η χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. αφού στη περιοχή υπάρχει έντονη τουριστική ανάπτυξη και λειτουργεί ήδη μεγάλη ξενοδοχειακή μονάδα. Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί πως η χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. στην περιοχή μπορεί να προσκρούσει σε έντονες αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής Φοινικούντας και Μεθώνης αντιδράσεις οι οποίες έχουν ήδη εκδηλωθεί στο παρελθόν στα πλαίσια προσπάθειας εγκατάστασης μονάδων κόκκινου τόνου στην περιοχή γύρω από τα νησιά Σαπιέντζα και Σχίζα όπου έχουμε και δίκτυο Natura.

Σχετικά με άλλες δυνητικές θέσεις χωροθέτησης στην ακτογραμμή της νότιας Πελοποννήσου θα πρέπει να αναφερθεί πως σε όλο το μήκος της ακτογραμμής έχει προκριθεί η τουριστική ανάπτυξη και δύσκολα μπορεί να αναζητηθεί νέα περιοχή χωροθέτησης. Βέβαια θα πρέπει επίσης να αναφερθεί πως το έντονο ανάγλυφο στην ακτογραμμή της νότιας Πελοποννήσου μπορεί να επιτρέπει την χωροθέτηση Π.Α.Υ. σε περιοχές με κατάλληλα χαρακτηριστικά για τις οποίες δεν υπάρχει σύγκρουση με άλλες δραστηριότητες. Κάτι τέτοιο μπορεί να γίνει με την δημιουργία τοπικών επιτροπών οι οποίες θα αξιολογήσουν και εντοπίσουν πιθανές κατάλληλες περιοχές για τις οποίες στην συνέχεια μπορεί να υπάρξει πιο διευρυμένη διαβούλευση

- Αναφερόμενοι στην περιοχή του κόλπου του Αμβρακικού το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί ότι υπάρχουν συσσωρευμένα προβλήματα από την υπερσυγκέντρωση μονάδων υδατοκαλλιεργειών στην θαλάσσια αυτή περιοχή. Επομένως δεν ενδείκνυται η χωροθέτηση Π.Ο.Α.Υ. στην περιοχή αυτή. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για την σταδιακή απομάκρυνση των μονάδων σε εύλογο χρονικό ορίζοντα. Επιπλέον πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για την απομάκρυνση των μονάδων από τον ανατολικό Αμβρακικό λόγω των εντόνων προβλημάτων ανοξικότητας που εμφανίζονται στο σημείο αυτό

- Τέλος όσον αφορά στην χωροθέτηση των ζωνών Π.Ο.Α.Υ. Δυτικής Αιτωλοακαρνανίας, Κεφαλληνίας και Ιθάκης σε γενικές γραμμές οι υπάρχουσες μονάδες και οι δυναμικότητές τους δεν φαίνεται να δημιουργούν ιδιαίτερα προβλήματα

Γ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σαν γενικό συμπέρασμα πρέπει να αναφερθεί ότι:

Η χωροθέτηση περιοχών για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών μπορεί καταρχήν να γίνει σε επίπεδο Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας αφού πρόκειται για περιοχή:

1. Πλησίον των μεγάλων αστικών κέντρων αλλά και κοντά σε εμπορικές πύλες εξόδου της χώρας χωρίς βέβαια επαρκείς οδούς πρόσβασης
2. Η περιοχή έχει παραγωγική κουλτούρα με μεγάλο μήκος ακτογραμμών και εξοικείωση με την θάλασσα
3. Πρόκειται για μια περιοχή με μεγάλους δείκτες ανεργίας στην βελτίωση των οποίων μπορεί να συμβάλει η δημιουργία παραγωγικών μονάδων ετήσιου κύκλου λειτουργίας
4. Στο μεγαλύτερο μήκος των ακτογραμμών αναφερόμαστε σε ανοικτές θάλασσες χωρίς παρουσία ισχυρών βιομηχανικών δραστηριοτήτων που μπορούν να επηρεάσουν την ασφάλεια της παραγωγής

Από την άλλη μεριά όμως είναι δεδομένο ότι η αποτύπωση θέσεων η οποία έχει γίνει στο υπό εξέταση ειδικό χωροταξικό παρουσιάζει αρκετές αδυναμίες αφού:

1. Δεν τεκμηριώνει επιστημονικά την καταλληλότητα των προτεινόμενων περιοχών για την ορθή περιβαλλοντικά και ασφαλή για τον καταναλωτή λειτουργία στις περιοχές αυτές
2. Αποτυπώνει κατ' ουσίαν τις υφιστάμενες θέσεις λειτουργίας υδατοκαλλιεργειών χωρίς να κάνει μνεία στα προβλήματα και τις αντιδράσεις από την λειτουργία τους και χωρίς να προτείνει μέτρα για τον εξορθολογισμό της κατάστασης όπως αναφέρει και στο άρθρο 2 αυτού
3. Δεν προτείνει στην ουσία νέες περιοχές για δημιουργία Π.Α.Υ. οι οποίες μπορούν να εντοπιστούν σε δύο στάδια (στάδιο εύρεσης κατάλληλων περιοχών και στάδιο αξιολόγησης σε σχέση με άλλες δραστηριότητες)
4. Δεν αξιολογεί την δυνατότητα εκμετάλλευσης των μεγάλου αριθμού βραχονησίδων οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν χώρους ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών
5. Δεν δίνει στοιχεία για την γεωμορφολογία της περιοχής τα οποία να συνηγορούν στην χωροθέτηση υδατοκαλλιεργειών
6. Οι δυναμικότητες οι οποίες προτείνει είναι ενδεικτικές και δεν δύνανται να συγκριθούν με τις υπάρχουσες ώστε να δοθεί πλήρης εικόνα των δυνητικών μεταβολών του μέλλοντος

Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί ότι σε κάθε περίπτωση και για τις ήδη λειτουργούσες μονάδες:

1. Η λειτουργία των μονάδων θα πρέπει να διέπεται από αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους οι οποίοι θα ενσωματώνουν τις βέλτιστες πρακτικές για την διαχείριση του περιβάλλοντος (π.χ. πρόνοια για τον καθαρισμό του βυθού, χρήση νέου τύπου διχτύων Dyneema στα οποία υπάρχει περιορισμένη επικάθηση οργανισμών και συνεπώς πολύ μικρότερη ρύπανση γιατί περιορίζεται και η χρήση anti-fouling. Επίσης, χρήση ιχθυοκλωβών ανοιχτής θαλάσσης ή βυθιζόμενων). Το κόστος υιοθέτησης των πρακτικών αυτών να επιβαρύνει τις μονάδες στα πλαίσια ανταποδοτικών μέτρων για τις τοπικές κοινωνίες
2. Επιβάλλεται ο διαρκής και αποτελεσματικός έλεγχος τήρησης των δυναμικοτήτων με βάση τις οποίες έχουν αδειοδοτηθεί οι μονάδες αυτές. Για τον λόγο αυτό απαιτούνται άρτια στελεχωμένες με επιστημονικό προσωπικό (Βιολόγους-Ιχθυολόγους) υπηρεσίες αλιείας. Επιπλέον θα πρέπει να γίνουν τροποποιήσεις και βελτιώσεις στην ισχύουσα Κ.Υ.Α. με βάση την οποία γίνεται ο υπολογισμός των δυναμικοτήτων
3. Θα πρέπει να ελέγχεται αποτελεσματικά η τήρηση της νομοθεσίας για την διαχείριση των αποβλήτων των μονάδων αυτών μεγάλο μέρος των οποίων αποτελείται από ζωικά απόβλητα
4. Θα πρέπει να δημιουργηθούν παρατηρητήρια παρακολούθησης των περιβαλλοντικών παραμέτρων που συνδέονται με την ύπαρξη των υδατοκαλλιέργειών. Τα παρατηρητήρια αυτά μπορεί να χρηματοδοτούνται από τους φορείς των Π.Ο.Α.Υ., τους Ο.Τ.Α. καθώς και το πράσινο ταμείο του Υ.Π.Ε.Κ.Α.
5. Θα πρέπει να ληφθεί πρόνοια και για την εκπροσώπηση των παράκτιων αλιέων στους φορείς διαχείρισης των Π.Ο.Α.Υ. αφού αναφέρεται ότι οι φορείς αυτοί θα μπορούν να θέτουν περιορισμούς στην άσκηση της παράκτιας αλιείας αλλά και η ύπαρξη των μονάδων υδατοκαλλιέργειας από μόνη της επηρεάζει την άσκηση της παράκτιας αλιείας. Επίσης στους φορείς αυτούς μπορεί να συμμετέχουν και άλλοι κοινωνικοί φορείς
6. Οι αδειοδοτήσεις θα πρέπει να γίνονται αποκλειστικά από τις Περιφέρειες
7. Να ληφθεί υπόψη ότι πρακτικά έχει διαπιστωθεί κατά πολύ υπέρβαση των δυναμικοτήτων στις ήδη αδειοδοτημένες μονάδες και πως τυχόν προβλεπόμενη από την Κ.Υ.Α. αύξησή τους θα ενίσχυε τα ήδη διαπιστωμένα προβλήματα στις περιοχές της Ανατολικής ακτής της Πελοποννήσου και των όρμων που προαναφέρθηκαν

Σαν γενικό συμπέρασμα πρέπει να αναφερθεί ότι το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας διατηρεί επιφυλάξεις σχετικά με την αοριστία των θέσεων χωροθέτησης που απεικονίζονται στο σχέδιο καθώς και στην επίκληση των δυναμικοτήτων που αναφέρονται επομένως θεωρεί πως δεν μπορεί να γίνει δεκτό στην παρούσα του μορφή. Σε κάθε περίπτωση το ΓΕΩΤ.Ε.Ε. / Παράρτημα Πελοποννήσου & Δυτ. Στερεάς Ελλάδας θεωρεί ότι πρέπει να ληφθούν

όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ορθή περιβαλλοντικά λειτουργία των υαρχουσών μονάδων και την τήρηση των δυναμικότητων για τις οποίες έχουν αδειοδοτηθεί.

Για την Διοικούσα Επιτροπή
Ο Πρόεδρος

Σωτήριος Λαμπρόπουλος
Γεωπόνος